

Broj: **AP-2985/19**
Sarajevo, 3.12.2021. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Parlament Federacije BiH

Hamdije Kreševljakovića br. 3
71000 Sarajevo

Primijeno: 03-12-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	2298	/21

01/e, 02/c

PREDMET: Dostava Odluke AP-2985/19

Poštovani,

u prilogu dopisa dostavljamo vam odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2985/19 od 8.7.2021. godine.

S poštovanjem,

Registar
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zvonko Mijan

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+ 387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
sud@ccbh.ba

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 2985/19**, rješavajući apelaciju **Nebojše Vrhovca**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (3) tačka 1), člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik

Miodrag Simović, potpredsjednik

Mirsad Ćeman, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Seada Palavrić, sutkinja

Zlatko M. Knežević, sudija

na sjednici održanoj 8. jula 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Djelimično se usvaja apelacija **Nebojše Vrhovca**.

Utvrđuje se povreda prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Ukida se Presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine u dijelu kojim je odlučivano o naknadi za odvojen život i smještaj.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Novom Travniku, koji je dužan da donese novu odluku, u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, te stavovima iz obrazloženja ove odluke.

Na osnovu člana 72. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa ovom odlukom, preduzmu mjere iz svoje nadležnosti u pravcu osiguranja poštivanja prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, člana 1. Protokola broj 12 uz

Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Na osnovu člana 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Kantonalnom sudu u Novom Travniku, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke obavijeste Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odbija se kao neosnovana apelacija **Nebojše Vrhovca** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine u dijelu kojim je odlučeno o naknadi na ime umanjениh plaća.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Nebojše Vrhovca** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine u dijelu u kojem je podnesen prijedlog za donošenje dopunske presude zbog toga što je preuranjena.

Odluku objaviti u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, „Službenom glasniku Republike Srpske“ i „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Nebojša Vrhovac (u daljnjem tekstu: apelant) iz Prnjavora podnio je 19. jula 2019. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine. Apelant je 22. februara 2021. godine dopunio apelaciju.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, Općinskog suda u Travniku (u daljnjem tekstu: Općinski sud) i Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: tuženi) zatraženo je 19. novembra 2020. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Kantonalni sud, Općinski sud i tuženi su dostavili odgovore na apelaciju u periodu od 30. novembra do 11. decembra 2020. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

5. Apelant je 12. maja 2018. godine podnio tužbu Općinskom sudu protiv tuženog radi potraživanja iz radnog odnosa. Apelant je naveo da mu je rješenjem tuženog od 27. februara 2018. godine priznato pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj u mjestu u kojem radi, te pravo na naknadu troškova prijevoza. Nakon što je Ministarstvo pravosuđa i uprave SBK aktom od 20. marta 2018. godine naložilo svim pravosudnim institucijama analizu rješenja, te njihovo usaglašavanje sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama), predsjednica Općinskog suda u Bugojnu je donijela rješenje od 26. marta 2018. godine, koje je potvrđeno rješenjem od 10. aprila 2018. godine, kojim je stavljeno van snage prethodno doneseno rješenje uz utvrđenje da apelant ima pravo na naknadu troškova prijevoza. Apelant je predložio da sud donese presudu kojom će poništiti rješenja predsjednice Općinskog suda u Bugojnu od 26. marta i 10. aprila 2018. godine i obavezati tuženog da mu isplati određeni novčani iznos na ime naknade za odvojeni život i smještaj, zatim, određeni novčani iznos zbog nezakonito umanjenih plaća, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka.

6. Presudom Općinskog suda broj 51 0 Rs 141466 18 Rs od 25. decembra 2018. godine odbijen je kao neosnovan apelantov tužbeni zahtjev kojim je tražio da se obaveže tuženi da mu isplati određeni novčani iznos na ime neisplaćene naknade za odvojeni život i smještaj za određeni period, da mu isplati određeni novčani iznos zbog nezakonito umanjenih plaća za određeni period sa zakonskom

zateznom kamatom, te da mu nadoknadi troškove parničnog postupka. Istom presudom obavezan je apelant da tuženom naknadi troškove parničnog postupka (sve preciznije navedeno u izreci presude).

7. Prvostepeni sud je obrazložio da je na osnovu provedenih dokaza, te njihovom ocjenom, u smislu člana 8. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), utvrdio da je apelant imenovani sudija Općinskog suda u Bugojnu, te da ima prijavljeno prebivalište u Prnjavoru. Dalje, Općinski sud je naveo da je prilikom ocjene apelantovog tužbenog zahtjeva kao nesporno utvrđeno da je Ustavni sud (u obrazloženju je očiglednom greškom navedeno Ustavni sud FBiH) donio Odluku broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine kojom je utvrđeno „da je zakonodavna vlast donošenjem Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca onemogućila sudijama ostvarivanje prava na naknadu troškova odvojenog života i smještaja, te da su samim tim u pogledu ostvarivanja istih prava diskriminirani u odnosu na zaposlenike u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti“. Utvrđeno je da je Vlada tuženog donijela Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću, te zaključak od 20. jula 2012. godine kojim je utvrđeno da će se isplata naknada sudijama i stručnim saradnicima koje nisu obuhvaćene Zakonom o plaćama dalje vršiti shodno propisima koji vrijede za sve budžetske korisnike. U tom pravcu Općinski sud je pojasnio da je članom 3. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatka na plaću utvrđeno da zaposlenik čije je mjesto prebivališta udaljeno od mjesta rada više od 70 km ima pravo na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu u kojem radi u iznosu od 200,00 KM mjesečno, te pravo na naknadu troškova prijevoza. Općinski sud je naveo da su navedeni propisi predstavljali pravni osnov za donošenje rješenja od 27. februara 2018. godine kojim je poslodavac priznao apelantu pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj u mjestu rada i pravo na naknadu troškova prijevoza. Općinski sud je, dalje, utvrdio da je Vlada tuženog putem Ministarstva pravosuđa i uprave aktom od 20. marta 2018. godine tražila analizu rješenja radi usaglašavanja sa Zakonom o plaćama. Nakon toga tuženi je 26. marta 2018. godine donio rješenje kojim je djelimično stavljeno van snage rješenje kojim su apelantu priznata navedena prava, te mu je utvrđena naknada za prijevoz na posao i sa posla. Protiv navedenog rješenja apelant je izjavio prigovor predsjednici suda koji je odbijen kao neosnovan rješenjem od 10. aprila 2018. godine.

8. Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, Općinski sud je zaključio da su sve naknade sudija i tužilaca u Federaciji BiH regulirane zakonom koji je *lex specialis* u odnosu na druge akte, tj. Zakonom o plaćama. S tim u vezi, članom 6.b citiranog zakona, tj. izmjenama i dopunama tog zakona iz 2013. godine je regulirano pravo na naknadu troškova prijevoza sudiji od mjesta stanovanja do mjesta rada u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza, pa pošto apelant u dane vikenda putuje u mjesto prebivališta, priznati su mu stvarni troškovi prijevoza u visini povratne karte, što i nije sporno. Međutim, citiranim zakonom niti jednim stavom nije regulirano pravo na

naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, što, prema ocjeni Općinskog suda, direktno upućuje na zaključak da tuženi nije obavezan apelantu utvrditi, a zatim i isplatiti utuženu naknadu. Pri tome je naglasio da je primjenu drugih propisa Zakon o plaćama direktno isključio odredbom člana 17. kojom je propisano da odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama Federacije Bosne i Hercegovine koje su u suprotnosti sa odredbama tog zakona prestaju da važe danom stupanja na snagu tog zakona. Slijedom navedenog, Općinski sud je dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na isplatu naknade za odvojeni život i smještaj u mjestu rada odbio u cijelosti kao neosnovan.

9. U vezi sa dijelom tužbenog zahtjeva kojim apelant potražuje isplatu na ime nezakonito umanjenih plaća, koji zasniva na tvrdnjama da mu je kao zaposleniku porez na dohodak obračunat na netoprimanja, a ne na brutoprimanja, kako to propisuje Zakon o porezu na dohodak, Općinski sud je imao u vidu odredbe čl. 7. i 123. ZPP, naglasivši da apelant nije proveo dokaz finansijskim vještačenjem pred sudom zbog čega sud nije mogao utvrditi eventualnu visinu razlike utuženog potraživanja koje se konkretno potražuje koje, zbog izostanka postupka finansijskog vještačenja, sud smatra nedokazanim. Pri tome Općinski sud je naveo da se apelant neosnovano poziva na član 10. Zakona o porezu na dohodak kojim je propisano da se dohodak od nesamostalne djelatnosti smatra brutoplaća koju radnik ostvaruje na osnovu ugovora o radu, odnosno radnog odnosa, a ne netoplaća. Također, apelantovo pozivanje na pogrešnu primjenu procedure utvrđivanja visine brutoplaće, te primjene člana 49. Zakona o porezu na dohodak koji je, prema apelantovom stavu, tuženi bio dužan primijeniti prilikom obračuna visine netoplaće je, prema ocjeni Općinskog suda, više ekonomska nego pravna kategorija, što je vidljivo iz priloženih platnih lista iz kojih je jasno vidljiva metodologija načina obračuna plaće, te sistema plaćanja poreza na plaću koja je u direktnoj suprotnosti sa apelantovim navodima. Pored toga, Općinski sud je, zbog nemogućnosti da utvrdi eventualne nezaklonitosti obračuna usljed izostanka prethodno navedenog finansijskog vještačenja, tj. provođenja stručnog mišljenja u pogledu primjene relevantnih zakonskih odredaba, prihvatio navode tuženog da, shodno članu 10. Zakona o porezu na dohodak, sva lična primanja iz radnog odnosa podliježu plaćanju poreza osim primanja iz čl. 5. i 6. tog zakona. Slijedom navedenog, Općinski sud je zaključio da apelantu, kao i drugim nosiocima pravosudnih funkcija, nije izvršeno nezakonito umanjenje plaće koja je zagantirana, već da mu je nesporno isplaćena plaća nakon izmirenja poreza na dohodak, koja pada na teret nosioca funkcije kao krajnjeg korisnika, a ne na teret budžeta tuženog.

10. Odlučujući o apelantovoj žalbi Kantonalni sud je donio Presudu broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine kojom je žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio.

11. Kantonalni sud je, ispitujući žalbene prigovore u svjetlu prvostepene presude, utvrdio da su prigovori neosnovani. Kantonalni sud je, između ostalog, naveo da je prvostepeni sud pravilno zaključio kada je u pitanju apelantov zahtjev na ime naknade za odvojeni život, jer Zakonom o plaćama nije propisana naknada za odvojeni život. U tom smislu Kantonalni sud je naveo da je Presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine utvrđeno da odredbe navedenog zakona koje se odnose na naknade sudija i tužilaca nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije BiH zbog čega je navedenom presudom naloženo Parlamentu Federacije BiH da u roku od šest mjeseci od objavljivanja dopuni Zakon o plaćama i regulira prava sudija na naknadu za troškove ishrane i troškove prijevoza. Istom presudom Ustavnog suda Federacije BiH, između ostalog, odbijen je zahtjev za utvrđivanje naknada za odvojeni život. S tim u vezi, Kantonalni sud je istaknuo da je Parlament Federacije BiH, postupajući po nalogu Ustavnog suda Federacije BiH iz navedene presude, donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama, koji je objavljen 2013. godine, kojim su utvrđena prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti ili povrede, naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju.

12. Dalje, Kantonalni sud je naveo da je apelant u završnom izlaganju u prvostepeni spis uložio presude Suda Bosne i Hercegovine od 30. juna 2017. godine i od 11. januara 2017. godine, koje, prema ocjeni Kantonalnog suda, ne mogu biti pravna praksa u konkretnom predmetu. S tim u vezi, Kantonalni sud je naveo da je u navedenim odlukama Suda Bosne i Hercegovine odlučivano o troškovima prijevoza, toplog obroka i odvojenog života za tužioce Tužilaštva Bosne i Hercegovine na koje se ne primjenjuje zakon koji se odnosi na apelanta u konkretnom predmetu, tj. Zakon o plaćama, nego se primjenjuje drugi zakon, tj. Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine, a koji se odnosi na sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, sudije Suda Bosne i Hercegovine i tužioce Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

13. Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud pravilno postupio i kada je odbio apelantov zahtjev za isplatu određenog novčanog iznosa zbog nezakonito umanjenih plaća koji apelant zasniva na tvrdnjama da mu je porez na dohodak obračunat na netoprimanja, a ne na brutoprimanja, pri čemu je ponovio činjenično utvrđenje i pravni zaključak prvostepenog suda. Prema ocjeni Kantonalnog suda, apelantove tvrdnje su neosnovane jer, u skladu sa odredbom člana 7. stav 2. Zakona o porezu na dohodak, osnovicu poreza na dohodak predstavlja dohodak koji je poslodavac isplatio zaposleniku, a to je iznos netoplaće koji se i oporezuje. Kantonalni sud je, između ostalog, naveo da je, saglasno

pravilima materijalnog prava sadržanim u Zakonu o porezu na dohodak, te uprkos tome što je apelant sudija Općinskog suda u Bugojnu, obveznik plaćanja poreza na dohodak - član 2. i član 27. stav 2. navedenog zakona, a obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak u konkretnom slučaju vrši tuženi iz čijeg budžeta se isplaćuje plaća apelantu. S tim u vezi, Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud pravilno zaključio da apelant, u skladu sa članom 7. stav 1. u vezi sa članom 123. stav 1. ZPP, nije dokazao da su mu nezakonito umanjene plaće za utuženi period, jer istinitost određene tvrdnje dokazuje, u pravilu, onaj ko tvrdi da određena činjenica postoji, a ne onaj koji poriče njeno postojanje.

14. Konačno, Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud propustio odlučiti o apelantovom zahtjevu kojim je tražio da se ponište kao nezakonita rješenja predsjednice Općinskog suda u Bugojnu od 26. marta i 10. aprila 2018. godine, pa je, u smislu odredbe člana 194. stav 3. ZPP, apelantovu žalbu u tom dijelu ocijenio kao prijedlog za donošenje dopunske presude o kome će prvostepeni sud odlučiti u skladu sa čl. 192. i 193. ZPP.

15. Vrhovni sud je, odlučujući o apelantovoj reviziji protiv drugostepene presude, donio Rješenje broj 51 0 Rs 141466 19 Rev od 7. maja 2020. godine kojim je reviziju odbacio kao nedopuštenu, jer vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude ne prelazi vrijednosni cenzus propisan odredbom člana 237. stav 2. ZPP, odnosno zbog nepostojanja uvjeta za dopuštenost revizije iz stava 3. člana 237. ZPP.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

16. Apelant smatra da mu je osporenim presudom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i zabrana diskriminacije iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, te člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju. Apelant, u suštini, smatra da je Kantonalni sud pri donošenju osporene odluke pogrešno primijenio materijalno pravo, te da je tuženi, isplaćujući predmetne naknade ostalim zaposlenim u svojim organima, izvršio diskriminaciju sudija i tužilaca, dovodeći ih u neravnopravan položaj u odnosu na ostale zaposlenike i pri tome se pozvao na odluke Ustavnog suda br. *AP 2609/06*, *AP 2587/05* i *AP 3466/11*.

17. Apelant je naveo da je Vlada tuženog u zaključku od 20. jula 2012. godine, koji nikada nije stavljen van snage, priznala pravo sudijama na naknadu troškova života i odvojenog života u

mjesečnom iznosu od 200,00 KM, sve s ciljem izjednačavanja položaja sudija u odnosu na druge državne službenike. Pored toga, apelant je naveo da je članom 3. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću priznato pravo državnim službenicima tuženog na nadoknadu troškova smještaja i odvojenog života u iznosu od 200,00 KM ukoliko obavljaju funkciju u mjestu koje je od mjesta njihovog prebivališta udaljeno više od 70 km. Na isti način je pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj priznato i državnim službenicima članom 4. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaća koju je donijela Vlada FBiH. Međutim, i pored toga, prema apelantovom mišljenju, Kantonalni sud arbitrarno zaključuje da mu ne pripada priznato pravo isključivo zbog toga što sudijama to pravo nije priznato odredbama Zakona o plaćama, te zbog toga što su članom 17. tog zakona stavljene van snage odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama u FBiH koje su u suprotnosti sa odredbama tog zakona. Apelant navodi da je neshvatljivo zbog čega je Kantonalni sud zanemario djestvo zaključka Vlade tuženog, naročito kad se uzme u obzir da je donesen nakon što je Ustavni sud FBiH, a kasnije i Ustavni sud (*AP 3466/11* od 15. aprila 2015. godine) utvrdio da su sudije i tužioci diskriminirani u odnosu na državne službenike u pogledu prava na naknadu troškova prijevoza, te smještaja i odvojenog života usljed čega je naloženo zakonodavnoj vlasti da u tom dijelu Zakon o plaćama dopuni. Međutim, odluke ustavnih sudova su ispoštovane samo djelomično, i to isključivo u pogledu prava na troškove prijevoza, a ne i u pogledu troškova smještaja i odvojenog života.

18. Pored toga, apelant navodi da Kantonalni sud nije ocijenio Odluku Ustavnog suda broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine kojom je utvrđeno da je zakonodavna vlast donošenjem Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca onemogućila sudijama da ostvare pravo na naknadu troškova odvojenog života i smještaja, te da su samim time u pogledu ostvarivanja istih prava diskriminirani u odnosu na zaposlenike u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti. Samim time postojala je obaveza zakonodavne vlasti na svim nivoima BiH, a tako i na nivou tuženog, da izvrši usaglašavanje odredaba Zakona o plaćama radi omogućavanja sudijama da ostvare pravo na naknadu troškova odvojenog života i u istom obimu koji imaju zaposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti.

19. Također, smatra da mu je povrijeđeno pravo na pravično suđenje zbog toga što prvostepeni sud nije odlučio o konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, odnosno da se ponište kao nezakonita rješenja predsjednice Općinskog suda u Bugojnu od 26. marta i 10. aprila 2018. godine.

20. Apelant je u dopuni apelacije dostavio rješenje Vrhovnog suda od 7. maja 2020. godine.

b) Odgovor na apelaciju

21. Kantonalni sud je naveo da ostaje pri pravnom stavu koji je izražen u drugostepenoj presudi. U tom smislu Kantonalni sud je istaknuo da se apelantovo pravo, kao sudije Općinskog suda u Bugojnu, na naknadu za odvojeni život ima procjenjivati prema odredbama Zakona o plaćama, koji je specijalni zakon, što znači da nema mjesta za primjenu Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaće, a ni zaključka Vlade tuženog od 20. jula 2012. godine na čemu apelant neosnovano insistira u svojoj apelaciji. Uporište za navedeni stav Kantonalni sud nalazi u presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine kojom je utvrđeno da odredbe navedenog zakona koje se odnose na naknade sudija i tužilaca nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije BiH, te je u skladu sa nalogom iz navedene presude donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je objavljen 2013. godine, kojim nije propisana naknada za odvojen život nosiocima pravosudne funkcije. Dalje, Kantonalni sud je naveo da je Zakon o porezu na dohodak relevantan materijalnopравни propis prema kojem se vrši obračun i plaćanje poreza na dohodak nosioca pravosudne funkcije. U skladu sa odredbama člana 7. st. 2. i 10. navedenog zakona, osnovicu poreza na dohodak predstavlja netoplaća nosioca pravosudne funkcije, a ne brutoplaća, što znači da obaveza plaćanja poreza na dohodak pada na teret nosioca pravosudne funkcije kao krajnjeg korisnika, a ne na teret budžeta kantona iz kojeg se isplaćuje plaća nosiocu pravosudne funkcije. Slijedom izloženog, predloženo je da se apelacija tužioca odbije kao neosnovana.

22. Općinski sud je naveo da iz zaprimljene apelacije proizlazi da je ona podnesena zbog istih činjeničnih i pravnih razloga koji su već objašnjeni i koji predstavljaju stav sudova prilikom presuđenja konkretne pravne stvari. Pri tome Općinski sud je istaknuo da apelant nije diskriminiran u odnosu na državne službenike izvršne vlasti FBiH i tuženog, niti da su ga donesenom odlukom sudovi lišili njegovog prava na imovinu, a niti da se radi o arbitrarnom tumačenju materijalnopravnih propisa. S tim u vezi, Općinski sud je naveo da je u zakonito provedenoj proceduri i u postupku propisanom ZPP usvojio stav da apelantovo potraživanje naknade za odvojeni život i smještaj, kao i potraživanje iznosa na ime nezakonito umanjenih plaća nije osnovano zbog toga što su sve naknade sudija i tužilaca u FBiH, suprotno apelantovom pozivanju, regulirane zakonom koji je *lex specialis* u odnosu na druge akte, tj. Zakonom o plaćama.

23. Tuženi je naveo da je predmetna apelacija neosnovana. S tim u vezi, tuženi je istaknuo da su sudovi dali relevantno obrazloženje o svim činjenicama i dokazima koje je apelant predložio i razloge za odbijanje apelantovog tužbenog zahtjeva. Smatra da je apelacija neosnovana i predlaže da Ustavni sud odbije apelaciju kao takvu.

V. Relevantni propisi

24. **Zakon o parničnom postupku** ("Službene novine Federacije BiH" br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst relevantnih odredaba, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 7.

(1) *Stranke su dužne iznijeti sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvoditi dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.*

(2) *Sud će razmotriti i utvrditi samo činjenice koje su stranke iznijele i odrediti izvođenje samo onih dokaza koje su stranke predložile, ako zakonom nije drugačije određeno.*

(3) *Sud je ovlašten utvrditi i činjenice koje stranke nisu iznijele i naložiti izvođenje dokaza koje stranke nisu predložile ako iz rezultata rasprave i dokazivanja proizilazi da stranke idu za tim da raspoložu zahtjevima kojima ne mogu raspolagati (član 3. stav 2.).*

Član 123.

(1) *Svaka stranka dužna je dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev.*

(2) *Sud će slobodnom ocjenom dokaza utvrditi činjenice na osnovu kojih će donijeti odluku.*

25. **Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH** ("Službene novine Federacije BiH" br. 72/05 i 22/09) u relevantnom dijelu glasi:

Član 14.

Naknada za putne troškove

Sudije, tužioci i stručni saradnici iz člana 4. ovog Zakona imaju pravo na naknadu za putne troškove u skladu sa propisima o unutrašnjem poslovanju suda ili tužilaštva i odobrenim budžetom suda odnosno tužilaštva.

Član 17.

Stavljanje odredbi van snage

Odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama Federacije Bosne i Hercegovine koje su u suprotnosti s odredbama ovog Zakona prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog Zakona.

26. Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U 28/11 od 24. januara 2012. godine ("Službene novine Federacije BiH" broj 27/12 od 28. marta 2012. godine) u relevantnom dijelu glasi:

1. Utvrđuje se da Zakon o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 72/05 i 22/09) u dijelu koji se odnosi na naknade sudija, tužilaca i stručnih saradnika nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

2. Saglasno članu IV.C.12. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u "Službenim novinama Federacije BiH" dopuni zakon iz tačke 1. ove presude poštujući ustavni princip jednakosti pred zakonom i reguliše prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na: naknadu za troškove ishrane; naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla; naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika; naknadu zbog bolesti ili povrede; naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti; naknadu za porodijski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju kao i ostalim budžetskim korisnicima.

3. Odbija se dio zahtjeva za utvrđivanje naknada za odvojen život, za troškove selidbe i za jubilarnu nagradu.

4. U slučaju da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine ne postupi po nalogu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine i u ostavljenom roku ne izvrši dopunu zakona iz tačke 1. izreke ove presude, pravo na navedene naknade sudija, tužilaca i stručnih saradnika će biti rješavano shodnom primjenom propisa kojim su uređene naknade izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i organima izvršne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, državnih službenika i namještenika u organima državne službe Federacije Bosne i Hercegovine, pravobranilaca, službenika sudske policije i zatvorskih policajaca - stražara u kazneno - popravnim zavodima Federacije Bosne i Hercegovine.

27. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 55/13) u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

Iza člana 6. dodaju se novi čl. 6a., 6b. i 6c. koji glase:

"Član 6a.

Naknada za ishranu tokom rada

Sudija, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na novčanu naknadu za ishranu u toku rada (topli obrok), u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji po zadnjem statističkom podatku.

Član 6b.

Naknada za prijevoz na posao i s posla

Sudiji, tužiocu i stručnom saradniku kome nije organiziran službeni prijevoz na posao i s posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje 2 km, pripada naknada za troškove prijevoza u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog prometa.

U međugradski promet spadaju mjesta koja su udaljena od mjesta rada preko 70 km.

Član 6c.

Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika

U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog rada ili rada u dane državnih praznika, sudac, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na naknadu osnovne plaće, razmjerno vremenu trajanja tog rada, uvećanom za postotak utvrđen Kolektivnim ugovorom.

Visina naknade i uvjeti za ostvarivanje naknade utvrdit će se aktom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Obračun naknade iz stava 1. ovog člana vrši se od osnovne plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža. Naknada iz ovog člana čini sastavni dio plaće.

Član 3.

Član 11. mijenja se i glasi:

"Otpremnina

Sudija, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na otpremninu pri odlasku u penziju u visini svojih pet ostvarenih prosječnih neto plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci.

Član 4.

Iza člana 12. dodaje se novi član 12a. koji glasi:

"Član 12a.

Naknada za porodijski dopust

Sudija, tužilac i stručni saradnik za vrijeme porodijskog dopusta imaju pravo na naknadu plaće prema propisima kantona kojim se uređuje ova oblast, prema mjestu uplate doprinosa s tim da razlika do visine pune plaće se uplaćuje iz budžeta kojim se finansira rad suda, odnosno tužilaštva u kojem se sudija, tužilac i stručni saradnik nalaze u radnom odnosu."

Član 5.

Iza člana 13. dodaju se novi čl. 13a. i 13b. koji glase:

"Član 13a.

Naknada za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti

U slučaju povrede na radu, teške bolesti ili invalidnosti sudije ili tužioca ili stručnog saradnika ili člana njegove uže porodice isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini od dvije prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.

Član 13b.

Naknada za slučaj smrti i pravo na osiguranje od posljedica nesretnog slučaja

U slučaju smrti sudije, tužioca i stručnog saradnika, njegovoj porodici se isplaćuju troškovi sahrane u visini od četiri prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.

[...]

28. **Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine** („Službeni glasnik BiH“ br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) u relevantnom dijelu glasi:

Član 43. stav (2)

Kriteriji za imenovanje

(2) Vijeće primjenjuje odgovarajuće ustavne odredbe kojim se uređuju jednaka prava i zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih. Imenovanja na svim nivoima pravosuđa također treba da imaju za cilj i postizanje jednakosti spolova.

29. **Uredba o naknadama koje nemaju karakter plaće** ("Službene novine Federacije BiH" br. 63/10, 22/11, 66/11 i 51/12)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, kako je objavljen u službenim glasilima, jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

2. Naknada za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada

Član 4.

Državni službenik i namještenik, čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 kilometara od mjesta organa državne službe u kojem vrši službenu dužnost, ima pravo na naknadu za odvojeni život od porodice i naknadu troškova smještaja u mjestu rada u visini od 250 KM mjesečno.

30. **Uredba o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaću** ("Službene novine Srednjobosanskog kantona" br. 3/12, 5/12, 10/14 i 2/18) u relevantnom dijelu glasi:

Tekst preuzet sa: <https://www.mupsbk-ksb.gov.ba/images/2303zakoni/uredba.pdf>

Član 3. stav (1)

(Naknada za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada)

(1) Državni službenik i namještenik čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 km od mjesta organa državne službe u kojem obavlja službenu dužnost ima pravo na naknadu za odvojeni život od porodice i naknadu troškova smještaja u mjestu rada, u iznosu od 200,00 KM mjesečno.

VI. Dopustivost

31. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

32. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku kojeg je koristio.

Dopustivost apelacije u odnosu na dio kojim je odlučivano o naknadi za odvojeni život i smještaj, te o naknadi na ime nezakonito umanjjenih plaća

33. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Kantonalnog suda broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporenu presudu apelant je primio 23. maja 2019. godine a apelacija je podnesena 19. jula 2019. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer nije očigledno (*prima facie*) neosnovana, niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.

34. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

Dopustivost apelacije u odnosu na dio kojim je podnesen prijedlog za donošenje dopunske presude

35. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije u odnosu na ostale aspekte prava na pravično suđenje Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, te člana 18. st. (1) i (3) tačka l) Pravila Ustavnog suda.

Član VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud također ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu, kad ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Član 18. stav (1) i stav (3) tačka l) Pravila Ustavnog suda glasi:

(1) Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome osporava, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako je podnesena u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

(3) Apelacija nije dopustiva ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

l) apelacija je preuranjena;

36. Prema navedenim odredbama, apelacija se može podnijeti samo protiv presude, odnosno odluke kojom je postupak u određenom predmetu završen.

37. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je prvostepeni sud propustio odlučiti o apelantovom zahtjevu kojim je tražio da se ponište kao nezakonita rješenja od 26. marta i 10. aprila 2018. godine, pa je Kantonalni sud osporenom presudom apelantovu žalbu u tom dijelu ocijenio kao prijedlog za donošenje dopunske presude o kome će prvostepeni sud odlučiti u skladu sa čl. 192. i 193. ZPP. Shodno tome, Ustavni sud zaključuje da je predmetni postupak u tom dijelu u toku, odnosno da još nije završen, pa je apelacija u tom dijelu preuranjena.

38. Imajući u vidu odredbu člana 18. stav (3) tačka 1) Pravila Ustavnog suda, prema kojoj će se apelacija odbaciti kao nedopuštena ukoliko je preuranjena, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

VII. Meritum

39. Apelant pobija navedenu presudu Kantonalnog suda tvrdeći da su tom presudom povrijeđena njegova prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i zabrana diskriminacije iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, te člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

40. Osporenu presudu Ustavni sud će ispitati u odnosu na prava kako slijedi:

Član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Član 14. Evropske konvencije glasi:

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj konvenciji osigurava se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Član 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju glasi:

Opća zabrana diskriminacije

1. Uživanje svakog prava koje zakon predviđa mora se osigurati bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko

ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Javne vlasti ne smiju ni prema kome vršiti diskriminaciju po bilo kom osnovu kao što su oni spomenuti u stavu 1.

Član 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima potpisan 16. decembra 1966. godine („Službeni list SFRJ“ broj 7/71, „Službeni list RBiH“ br. 5/92 i 25/93)

Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenom listu, jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 26.

Sva su lica jednaka pred zakonom i imaju pravo bez ikakve diskriminacije na podjednaku zaštitu zakona. U tom smislu, zakon mora da zabranjuje svaku diskriminaciju i da obezbedi svim licima podjednaku i uspešnu zaštitu protiv svake diskriminacije, naročito u pogledu rase, boje, pola, jezika, vere, političkog ili drugog ubeđenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, imovnog stanja, rođenja ili svakog drugog stanja.

U odnosu na dio odluke kojim je odlučeno o naknadi za odvojeni život i smještaj

41. Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud osporenu odluku kojom je potvrđena presuda Općinskog suda, kojom je odbijen apelantov tužbeni zahtjev, obrazložio da niti jednim stavom Zakona o plaćama nije regulirano pravo na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, što direktno upućuje na zaključak da tuženi nije obavezan da utvrdi apelantu, a zatim i isplati utuženu naknadu. Pri tome je naglasio da je Zakon o plaćama primjenu drugih propisa direktno isključio odredbom člana 17. kojom je propisano da odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama Federacije Bosne i Hercegovine koje su u suprotnosti sa odredbama tog zakona prestaju da važe danom stupanja na snagu tog zakona.

42. Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud u obrazloženju osporene presude istaknuo da je Presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine utvrđeno da odredbe Zakona o plaćama koje se odnose na naknade sudija i tužilaca nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije BiH zbog čega je navedenom presudom naloženo Parlamentu Federacije BiH da u roku od šest mjeseci od objavljivanja dopuni Zakon o plaćama i regulira prava sudija na naknadu za troškove ishrane i troškove prijevoza. S tim u vezi, Kantonalni sud je istaknuo da je Parlament Federacije BiH, postupajući po nalogu Ustavnog suda Federacije BiH iz navedene presude, donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama koji je objavljen 2013. godine, kojim su utvrđena

prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti ili povrede, naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju. Dakle, redovni sudovi su zaključili da bez postojanja propisa koji reguliraju naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada apelant ne može ostvariti navedeno pravo.

43. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zapaža da ovaj vid naknade (odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada) nije naveden u Zakonu o plaćama, niti u izmjenama koje su uslijedile nakon odluke Ustavnog suda FBiH.

44. Nasuprot tome, Ustavni sud zapaža da su Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću tuženog, te Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaća Vlade FBiH državnim službenicima i namještenicima priznata navedena prava, a kao kriterij za ostvarivanje prava na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada propisana je udaljenost mjesta prebivališta od mjesta organa državne službe u kojem vrši službenu dužnost više od 70 km. U tom kontekstu Ustavni sud podsjeća da je apelant, obavljajući dužnost sudije Općinskog suda u Bugojnu, morao osigurati smještaj u Bugojnu, jer mu je mjesto prebivališta (Prnjavor) od mjesta rada udaljeno 180 km, a da mu pri tome nisu priznata prava na naknadu za odvojeni život i smještaj. Dakle, nesporno je da benefit koji imaju državni službenici i namještenici nemaju sudije, budući da ga Zakon o plaćama ne sadrži. Stoga se, prema mišljenju Ustavnog suda, u konkretnom slučaju radi o nedostatku Zakona o plaćama koji ne propisuje naknade sudijama za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada za razliku od propisa na koje je ukazano, koji navedene naknade propisuju za zaposlene u državnoj službi. Zato će se u nastavku obrazloženja apelacioni navodi ispitati u kontekstu nedostatka Zakona o plaćama zbog toga što ne propisuje naknade o kojima je bilo govora, imajući u vidu relevantnu praksu Ustavnog suda u toj oblasti.

45. U tom smislu Ustavni sud ukazuje da je pitanje ocjene legislativnih propusta bilo predmet ispitivanja Ustavnog suda u okviru njegove apelacione nadležnosti, pa je Ustavni sud usvojio stav „da ima nadležnost da u postupku iz apelacione jurisdikcije izvrši i konkretnu ocjenu ustavnosti u smislu člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine ako je to potrebno“ (vidi Odluku Ustavnog suda broj *U 106/03* od 26. oktobra 2004. godine, tačka 34). U suštini, najčešće se radi o situacijama u kojima su odluke sudova bile zakonite, ali protivustavne, jer zakoni na osnovu kojih su one donesene nisu u saglasnosti sa Ustavom. Ustavni sud je pronašao osnov za ovakvu vrstu nadležnosti, prije svega, u svom zadatku da zaštiti ljudska prava zagarantirana Ustavom. U tim odlukama, pored navoda o povredama ljudskih prava, Ustavni sud je razmatrao i kvalitet zakona, jer je upravo nedorečenost,

nepreciznost zakona dovela do povrede ljudskih prava. S tim u vezi, Ustavni sud, u skladu sa svojom praksom iz navedene Odluke broj *U 106/03*, ima pravo i obavezu da ispita u konkretnom slučaju ustavnost zakona na kojem je utemeljena osporena odluka Kantonalnog suda s obzirom na to da je navedena presuda donesena na osnovu zakona, ali da postoji sumnja u ustavnost zakonskih odredaba na osnovu kojih je donesena osporena presuda.

46. Kao što je ranije rečeno, osporenim presudom je odbijen apelantov tužbeni zahtjev (u odnosu na dio kojim je tražio naknadu za odvojeni život i smještaj) uz obrazloženje da Zakonom o plaćama nije regulirano pravo na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, te uz napomenu da je Kantonalni sud uporište za navedeni stav našao u presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine.

47. Ustavni sud podsjeća na Presudu Ustavnog suda FBiH broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine, na koju je ukazao i Kantonalni sud u obrazloženju osporene odluke, kojom je utvrđeno da Zakon o plaćama u dijelu koji se odnosi na naknade sudija, tužilaca i stručnih saradnika nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH. Navedenom odlukom naloženo je Parlamentu FBiH da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude u „Službenim novinama FBiH“ dopuni zakon iz tačke 1. ove presude poštujući ustavni princip jednakosti pred zakonom i da regulira, kao i ostalim budžetskim korisnicima, prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti ili povrede, naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju. Dio zahtjeva za utvrđivanje naknada za odvojeni život, za troškove selidbe i za jubilarnu nagradu je odbijen. Određeno je da, u slučaju da Parlament FBiH ne postupi prema nalogu Ustavnog suda FBiH i da u ostavljenom roku ne izvrši dopunu zakona iz tačke 1. izreke ove presude, pravo na navedene naknade sudija, tužilaca i stručnih saradnika će biti rješavano odgovarajućom primjenom propisa kojim su uređene naknade izabranih dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i izvršne vlasti u FBiH, državnih službenika i namještenika u organima državne službe FBiH, pravobranilaca, službenika sudske policije i zatvorskih policajaca – stražara u kazneno-popravnim zavodima FBiH. U navedenoj odluci je istaknuto da je zahtjev podnosioca zahtjeva za utvrđivanje naknade za odvojeni život, troškove selidbe i pravo na jubilarnu nagradu odbijen zbog sljedećih razloga: „Sudije i tužioci, saglasno ustavnim i zakonskim odredbama, imenuju se do navršanih 70 godina života, čime je uređena stalnost funkcije, a izabrani dužnosnici, nosioci izvršnih funkcija i savjetnici u organima zakonodavne i izvršne vlasti biraju se, u pravilu, za jedan mandatni period u trajanju od četiri godine i po isteku javne funkcije mogu se vratiti na isto ili slično

radno mjesto sa kojeg su izabrani. Ta različitost u odnosu na stalnost funkcije bila je za Ustavni sud Federacije relevantan razlog za odbijanje zahtjeva za utvrđivanje naknada za odvojeni život i troškove selidbe.“

48. U vezi sa navedenim, Ustavni sud ukazuje da je u svojoj praksi već usvojio stav da nije nadležan da razmatra u apelacionom postupku odluku Ustavnog suda FBiH iz apstraktne nadležnosti. Tako je Odlukom broj *AP 2391/07* od 27. novembra 2010. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) odbacio kao nedopuštenu apelaciju Vakufske direkcije podnesenu protiv Odluke Ustavnog suda FBiH broj *U 28/06* od 16. maja 2007. godine. U navedenoj odluci (tačka 9) Ustavni sud je ukazao da se „suština apelantovih navoda odnosi na činjenicu da su osporenim Odlukom Ustavnog suda FBiH broj *U 28/06* od 16. maja 2007. godine proglašene neustavnim odredbe Zakona o prodaji stanova [...], čime je došlo do povrede apelantovih prava koje navodi u apelaciji“. Ustavni sud je u navedenoj odluci, između ostalog, istakao (tačka 11): „[...] da entitetski ustavni sudovi imaju jasno definiranu nadležnost u koju, između ostalog, spada i donošenje odluke da li je određeni zakon u saglasnosti s ustavom entiteta, u konkretnom slučaju sa Ustavom FBiH. Zatim, Ustavni sud primjećuje da odluka entitetskog ustavnog suda o usaglašenosti zakona ili drugog općeg akta sa entitetskim ustavom, kao takva, donesena u domenu njihove ustavne nadležnosti, predstavlja konačan i obavezujući akt, a entitetski ustavni sud je za takva pitanja posljednji autoritet.“ U navedenoj odluci Ustavni sud je istakao (tačka 13): „[...] da [...] nema nadležnost da u apelacionom postupku razmatra odluku Ustavnog suda FBiH iz apstraktne nadležnosti, odnosno da razmatra da li odluka entitetskog ustavnog suda kojom je ukinut/promijenjen neki zakon, odnosno opći akt, krši neka od apelantovih ustavnih prava.“ Navedenu praksu Ustavni sud je dosljedno slijedio (vidi, između ostalih, *AP 111/12* od 24. aprila 2014. godine, *AP 2481/16* od 7. marta 2017. godine i *AP 2567/16* od 16. februara 2018. godine, dostupne na www.ustavnisud.ba).

49. Međutim, uprkos činjenici da je Ustavni sud Federacije BiH donio presudu kojom je, između ostalog, odbio dio zahtjeva za utvrđivanje naknade za odvojeni život, za troškove selidbe i za jubilarnu nagradu, Ustavni sud naglašava da ne može zanemariti svoju vlastitu praksu (vidi, Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U 7/12* od 31. januara 2013. godine i *U 29/13* od 28. marta 2014. godine, dostupne na www.ustavnisud.ba) u kojoj je utvrdio da je Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine, koji je *de facto* u relevantnom dijelu identičan relevantnom sadržaju Zakona o plaćama, suprotan principu vladavine prava, da je diskriminirajući i da ne osigurava nezavisno pravosuđe, jer ne sadrži, između ostalog, odredbe u pogledu naknada na ime odvojenog života i troškova smještaja u toku rada. Pri tome Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine, u postupku koji je

pokrenut po zahtjevu Suda Bosne i Hercegovine, zaključio da osporeni Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada na ime troškova prijevoza, toplog obroka i odvojenog života, nije u skladu sa odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, jer krši načelo nezavisnosti pravosuđa kao osnovne garancije vladavine prava. Osim toga, zbog toga što ne sadrži navedeno, osporeni zakon nije u skladu sa odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (vidi, Ustavni sud, Odluka broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba). U navedenoj odluci je, između ostalog, navedeno „da je zakonodavna vlast spornim zakonom onemogućila sudijama, tužiocima i ostalim zaposlenicima u Sudu BiH pravo na naknade na ime troškova prijevoza, toplog obroka i odvojenog života. [...] Ustavni sud posebno skreće pažnju na potrebu da se nosiocima pravosudnih funkcija osigura naknada za odvojeni život, a kako bi se zadovoljio princip odgovarajuće teritorijalne i nacionalne zastupljenosti sudija i tužilaca u pravosudnim institucijama. Naime, prema mišljenju Ustavnog suda, imajući u vidu društveno-političko uređenje Bosne i Hercegovine, te ratna dešavanja koja su, između ostalog, imala kao posljedicu promjenu strukture stanovništva u Bosni i Hercegovini, unutrašnju migraciju, postoji potreba da se u pravosudnim institucijama osigura odgovarajuća teritorijalna zastupljenost konstitutivnih naroda i Ostalih. Prema tome, propisivanje navedene naknade vodi osiguranju odgovarajuće teritorijalne zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u pravosuđu, što, prema mišljenju Ustavnog suda, jača povjerenje i ugled pravosuđa u očima javnosti, odnosno građana Bosne i Hercegovine. Navedeno je, prema mišljenju Ustavnog suda, u skladu sa odredbom člana 43. stav 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine [...], kojom su propisani kriteriji za imenovanje sudija i tužilaca. Tom odredbom je propisano da Vijeće primjenjuje odgovarajuće ustavne odredbe kojim se uređuju jednaka prava i zastupljenost konstitutivnih naroda i Ostalih. Prema tome, Ustavni sud smatra da nepropisivanjem naknada na ime troškova prijevoza, toplog obroka i odvojenog života sudijama, tužiocima i ostalim zaposlenicima u Sudu BiH u Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine zakonodavna vlast zadire u princip nezavisnosti pravosuđa kao garanta vladavine prava. Stoga, proizlazi da je sporni zakon u suprotnosti sa principom nezavisnosti pravosuđa kao garanta vladavine prava koji je sadržan u članu I/2. Ustava Bosne i Hercegovine“. Dalje, Ustavni sud je u citiranoj odluci naveo „da sudije i tužioci i određene kategorije stručnog osoblja u pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine iz osporenog zakona nemaju istovrsne naknade kao izabrani dužnosnici, državni službenici, namještenici i ostali zaposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na nivou Bosne i Hercegovine. [...] Ustavni sud smatra da ne postoji

razuman odnos proporcionalnosti između primijenjenih sredstava i cilja čijem ostvarenju se težilo donošenjem spornog zakona. Štaviše, može se zaključiti da nepropisivanje ovih naknada u spornom zakonu za ovu kategoriju budžetskih korisnika predstavlja diskriminaciju budući da krši ustavni princip jednakosti iz odredbe člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine. [...] Na osnovu navedenog, Ustavni sud zaključuje da sporni zakon nije u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima“.

50. Također, Ustavni sud podsjeća da je u Odluci broj *U 29/13* (vidi, Ustavni sud, Odluka broj *U 29/13* od 28. marta 2014. godine, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba) u postupku koji je pokrenut po zahtjevu Suda Bosne i Hercegovine, između ostalog, usvojio zahtjev Suda Bosne i Hercegovine za ocjenu kompatibilnosti Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine. Ustavni sud je navedenom odlukom utvrdio da osporeni zakon, zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadama na ime troškova smještaja u toku rada, nije u skladu sa odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima. Ustavni sud je u navedenoj odluci, između ostalog, naveo da „zbog istih razloga kao u Odluci broj *U 7/12* Ustavni sud zaključuje da nepropisivanjem naknada na ime troškova smještaja sudijama, tužiocima i drugom stručnom osoblju zakonodavna vlast zadire u načelo nezavisnosti pravosuđa kao garanta vladavine prava. Stoga, proizlazi da je osporeni zakon u suprotnosti s načelom nezavisnosti pravosuđa kao garanta vladavine prava koji je sadržan u članu I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. [...] Ustavni sud podsjeća da je u citiranoj Odluci broj *U 7/12* utvrdio da je osporeni zakon diskriminacijski, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada na ime toplog obroka, odvojenog života i prijevoza. Iz obrazloženja citirane Odluke broj *U 7/12* slijedi, kako zapaža Ustavni sud, da sudije i tužioci i određene kategorije stručnog osoblja u pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine iz osporenog zakona nemaju istovrsne naknade kao izabrani dužnosnici, državni službenici, namještenici i ostali zaposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na nivou Bosne i Hercegovine. [...] Imajući u vidu navedeno, a zbog istih razloga kao i u citiranoj Odluci broj *U 7/12*, Ustavni sud zaključuje da je osporeni zakon diskriminacijski, zato što ne propisuje pravo na naknadu na ime troškova smještaja tokom rada sudijama, tužiocima i drugom stručnom osoblju zaposlenom u pravosudnim institucijama. [...] Ustavni sud zaključuje, u odnosu na navode Suda BiH (sutkinje Medihe Pašić) iz zahtjeva broj *29/13*, da osporeni zakon, zato što ne sadrži odredbe u pogledu naknada na ime troškova smještaja, nije u skladu sa odredbama člana I/2. Ustava Bosne i

Hercegovine, jer krši načelo nezavisnosti pravosuđa kao osnovne garancije vladavine prava. Osim toga, zbog toga što ne sadrži navedeno, osporeni zakon nije u skladu sa odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima“.

51. Vraćajući se na konkretan predmet, Ustavni sud zapaža da iz obrazloženja osporene presude, te ostale relevantne dokumentacije proizlazi da je Visoko sudsko i tužilačko vijeće (VSTV) izabralo apelanta za sudiju u Općinskom sudu u Bugojnu. S tim u vezi, a imajući u vidu vlastitu praksu iz predmeta br. *U 7/12* i *U 29/13*, Ustavni sud ukazuje da se primjenom Zakona o plaćama onako kako on glasi i kako je urađeno u konkretnom slučaju onemogućava politika VSTV i mogućnost da jedno lice koje ima prebivalište u jednom gradu bude izabrano na dužnost sudije ili tužioca u drugom gradu. Naime, prema članu 28. Zakona o VSTV, potpuno isti uvjeti propisani su za imenovanje sudija osnovnih sudova u Republici Srpskoj, Osnovnog suda Distrikta Brčko BiH i općinskih sudova u FBiH, pri čemu nije postavljen uvjet da kandidat za sudiju mora dolaziti samo iz sjedišta suda. Naprotiv, kao što je već rečeno, sama politika VSTV čiji je cilj da osigura nezavisnost i nepristrasnost sudija i tužilaca dovodi do češćeg imenovanja sudija i tužilaca izvan njihovog prebivališta. Takva situacija zahtijeva priznanje zakonskog prava sudija i tužilaca na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada. Ustavni sud se neće miješati u način i visinu te naknade, ali, kao što je istaknuo apelant (pozivajući se na zaključak tuženog od 20. jula 2012. godine, zatim, Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću tuženog, te Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaća koje je donijela Vlada FBiH), ta naknada sudijama i tužiocima može biti isplaćena u visini i na način koji se mogu izračunati analognom primjenom navedenih pravnih akata, ili primjenom kolektivnih ugovora, ili donošenjem podzakonskih akata propisanih zakonom konkretno za sudije i tužioce.

52. Ponovo se ukazuje da iz obrazloženja osporene presude proizlazi da je apelant, obavljajući dužnost sudije Općinskog suda u Bugojnu, morao osigurati smještaj u Bugojnu, jer mu je mjesto prebivališta (Prnjavor) od mjesta rada udaljeno oko 180 km, a da mu pri tome nisu priznata prava na naknadu za odvojeni život i smještaj. Nasuprot tome, Ustavni sud zapaža da su Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću tuženog, te Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaća Vlade FBiH državnim službenicima i namještenicima priznata navedena prava, a kao kriterij za ostvarivanje prava na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada propisana je udaljenost mjesta prebivališta od mjesta organa državne službe u kojem vrši službenu dužnost više od 70 km.

53. Ustavni sud ukazuje da je u konkretnom slučaju primijenjen Zakon o plaćama za koji je, kada je u pitanju državni nivo, Ustavni sud već utvrdio (vidi već navedene odluke Ustavnog suda br. *U 7/12* i *U 29/13*) da nije u skladu sa odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, jer ne sadrži, između ostalog, odredbe u pogledu naknada za odvojeni život i troškova smještaja u toku rada. Slijedom navedenog, primjenjujući praksu iz predmeta br. *U 7/12* i *U 29/13* na konkretan slučaj, pošto se *de facto* radi o zakonima sa gotovo identičnim relevantnim sadržajem samo na različitim nivoima (u konkretnom slučaju u pitanju je Federacija Bosne i Hercegovine), Ustavni sud smatra da je osporena presuda zasnovana na Zakonu o plaćama koji, zbog toga što ne sadrži odredbe koje reguliraju naknadu na ime odvojenog života i troškova smještaja, nije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom na koji način su povrijeđena apelantova prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

54. Ustavni sud smatra da je zbog navedenih razloga, te radi efikasne zaštite apelantovog prava na pravično suđenje, neophodno ukinuti osporenu odluku u relevantnom dijelu, te naložiti Kantonalnom sudu da donese novu odluku koja će biti u skladu sa apelantovim ustavnim pravima. Dok Parlament Federacije Bosne i Hercegovine ne dopuni Zakon o plaćama u relevantnom dijelu i ne propiše naknadu na ime odvojenog života i troškova smještaja u toku rada, Kantonalni sud je dužan da primijeni u svakom konkretnom slučaju relevantne odredbe Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaća Vlade FBiH kojim je to pravo propisano za državne službenike. Također, Ustavni sud smatra da je neophodno naložiti Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da preduzmu odgovarajuće mjere u smislu dopuna Zakona o plaćama u relevantnom dijelu kako bi se osiguralo poštivanje ustavnih prava u smislu ove odluke, kao i u svim drugim relevantnim slučajevima.

55. Imajući u vidu navedeno Ustavni sud smatra da je u konkretnom slučaju prekršeno apelantovo pravo iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

U odnosu na dio odluke kojim je odlučeno o naknadi na ime umanjenih plaća

56. U konkretnom slučaju Ustavni sud zapaža da je apelant tužbenim zahtjevom, također, tražio da sud obaveže tuženog da mu isplati određeni novčani iznos zbog nezakonito umanjenih plaća.

57. Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud odluku kojom je odbio apelantov tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na naknadu na ime nezakonito umanjenih plaća obrazložio stavom da apelant, u skladu sa članom 7. stav 1. u vezi sa članom 123. stav 1. ZPP, nije dokazao da su mu nezakonito umanjene plaće za utuženi period, jer istinitost određene tvrdnje dokazuje, u pravilu, onaj ko tvrdi da određena činjenica postoji, a ne onaj koji poriče njeno postojanje. Na osnovu činjenica konkretnog predmeta, Ustavni sud smatra da je Kantonalni sud u obrazloženju odluke osporene predmetnom apelacijom dao detaljne, jasne i precizne razloge za svoje odlučenje, pa se ne može zaključiti da je primjena relevantnih zakonskih odredaba u bilo kojem dijelu bila proizvoljna. Pri tome Ustavni sud podsjeća da je u svojoj praksi već rješavao slična ili ista činjenična i pravna pitanja, te da, u vezi s tim, nije ustanovio proizvoljnost u postupanju redovnih sudova (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP 906/19* od 11. marta 2020. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba). U tom predmetu u presudi osporenoj apelacijom Kantonalni sud je, između ostalog, istakao „da je apelant D.K. tražio isplatu razlike između isplaćene umanjene plaće, obračunate nakon donošenja Zakona o porezu na dohodak, i plaće koja mu je isplaćivana prije toga. Kantonalni sud je istakao da je, prema Amandmanu CVI na Ustav FBiH, u stavu 1. propisano da, kao izuzetak od principa propisanih Ustavom, plaća i druge naknade sudiji mogu biti umanjene zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine, a prema stavu 2, to umanjenje se može izvršiti samo jednom. Stavom 3. je određeno da se st. 1. i 2. ne mogu tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno, dozvoljeno neko drugo umanjenje plaće ili drugih naknada sudiji zaštićenih stavom 1. člana IV.C.7, stavom 3. člana V.4.11. i stavom 4. člana VI.7. Ustava. Međutim, Kantonalni sud je naveo da se zaštitne odredbe navedenog amandmana odnose na Zakon o plaćama, odnosno na zakone čiji bi predmet reguliranja bile plaće sudija u FBiH, a ne na zakon kojim se regulira naplata poreza na dohodak za sve obveznike tog poreza u FBiH. U vezi sa tim, Kantonalni sud se pozvao na pravni stav iz Presude Ustavnog suda FBiH broj U 12/14 od 9. decembra 2014. godine koji kaže da „matematički efekti koji nastaju u pogledu visine plaća sudija, primjenom odredaba čl. 4. i 9, te člana 10. stav 1. i člana 27. Zakona o porezu na dohodak, ne mogu se smatrati umanjenjem plaća u smislu u kojem o tome govore zaštitne odredbe Amandmana CVI na Ustav FBiH“, zbog čega je i taj dio tužbenog zahtjeva odbio kao neosnovan. Ispitujući apelacione navode u tom predmetu, Ustavni sud je zaključio „da su redovni sudovi u obrazloženju odluka osporenih predmetnom apelacijom dali detaljne, jasne i

precizne razloge za svoja odlučivanja, pa se ne može zaključiti da je primjena relevantnih zakonskih odredaba u bilo kojem dijelu bila proizvoljna“.

58. Imajući u vidu sve navedeno, kao i da se u konkretnom slučaju radi o istom činjeničnom i pravnom pitanju o kojem je već rješavano kako je navedeno, Ustavni sud zaključuje da su neosnovani apelantovi navodi da mu je osporenom presudom u dijelu u kojem je odlučeno o naknadi na ime nezakonito umanjениh plaća povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije, te se, umjesto posebnog obrazloženja, poziva na obrazloženje iz Odluke broj *AP 906/19* od 11. marta 2020. godine.

c) Ostali navodi

59. Imajući u vidu zaključak Ustavnog suda u vezi sa povredama apelantovih ustavnih prava, Ustavni sud smatra da nije potrebno posebno razmatrati apelantove navode o povredi prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

VIII. Zaključak

60. Ustavni sud zaključuje da postoji kršenje prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima kada je Kantonalni sud osporenu presudu zasnovao na Zakonu o plaćama koji primjenom prakse Ustavnog suda iz predmeta br. U 7/12 i U 29/13, zbog toga što ne sadrži odredbe koje propisuju naknadu na ime odvojenog života i troškova smještaja, nije u skladu sa odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

61. S druge strane, Ustavni sud zaključuje da ne postoji kršenje prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije u dijelu u kojem je odlučeno o naknadi na ime nezakonito umanjениh plaća, budući da je Kantonalni sud pri donošenju osporene odluke detaljno i jasno obrazložio svoju odluku kako u pogledu utvrđenog činjeničnog stanja, tako i u pogledu primjene pozitivnopravnih propisa, a takvo obrazloženje Ustavni sud ne smatra proizvoljnim.

62. Na osnovu člana 18. stav (3) tačka 1), člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

63. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Mato Tadić
Mato Tadić